

MAGYAR KURIR.

Nr. 26.

Indult Bétsből, Kedden, September 28-dikán, 1830.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsege a' következő kegyelmes írását méltóztatott Printz Hohenzollern Hechingen Ö Mssgához az Udvari Haditanáts Praesidenséhez és Lovasság Generálisához botsátni:

„Kedves Printz Hohenzollern! A' Maga éppen olly hosszú mint betsülettel teljes Katonai pályája, hív ragaszkodásának minden időben kimutatott bizonyosságai, arra indítottak Engemet, hogy a' Printzet Feldmarsallá kinevezzem.“

„Nem különben arra is indítottam, — feltartván azomban Magamnak azt, hogy a' Printz bém bizonyított belátásának és tapasztalásának előadandó alkalmatosságokban hasznát vehessem, — hogy Magát az Udvari Haditanáts Kormányzása alól feloldozzam.“

„Ezen alkalommal kívánom teljes megelégedésemet a' Printznek eddigvaló szolgálatjával kinyilatkoztatni; és hogy ebbeli indulatomnak nyilvánvaló jelét adjam, megajándékozom a' Printzet a' Leopold Tsászár Rendje Nagykeresztjével. Posenban Sept. 18-kán 1830.“

Ferentz s. k.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott a' Fels. Magyar Udvari Cancelláriánál Gróf Desseöffy Aurel, Gróf Almássy Mórítz, és Gróf Apponyi György Urakat betsületbéli Udvari Concipistákká kegyelmesen kinevezni.

Posonból Sept. 25-dikén. Minekutánna a' Ts. Státusok és Rendek tanácskozásában a' Királyi Propositiók első Pontja, t. i. a' Fels. Koronaörökös Ö Ts. K. Fő-Hertzege megloronáztatása fellett annyira mentek, hogy azokat Ö Felsegének szokott Repraesentatio vagyis Felírás formában eleibe lehetett terjeszteni, és ez tegnap Elegyes Országos Ülésben a' szokott mód szerént le is petséttetett, és Ö Felsegéhez felküldetett; arra a' Királyi Resolutio még az nap leadatott, és ehez képest estveli hét óra kor a' bevett szokás szerént, Elegyes Országos Ülésben fel is olvastatott.

Nehéz volna lefesteni, mennyire meghatotta ezen Resolutio a' szíveket, 's melly elragadtatással fogadták azt az Ország minden Rendei, leírhatatlanok azok az öröm ömledések, mellyek a' felolvastatott tzikelyeknek hallására, nőtön növe többször hangos zúgással félbe szakasztatták a' felolvasást, és végre az Ülést egy szívvel szájjal kiáltott Eljen Eljen harsogással rekeszték be. A' mai Ülésben, melly ezen Királyi Resolutio következésében tartatott, ebbeli kérelmeket nyilatkoztatták ki a' Ts. Státusok és Rendek, hogy Ö Felsegétől nyerhetnék meg, és a' Thrónus előtt fejezhetnék ki általjában a' Státusok azon való hálaadó érzéseket és fiúi szereteteket. Ö Felsege megengedte ezen érzékeny kérelmet 's a' Rendeiket mindjárt az Ülés

után elfogadta. Ez valóban Királyi felséges nap vala! Az egész történet igaz pátriárkai egység bélyege vala a' Thronus és a' Nép, az Országoló és a' Nemzet között, melly mind a' Hertzeg Primásnak a' Státusok nevében tartott beszédéből mind a' Felsőes Királynak beszédéből nyilván kitetszett. (Későbbben mind a' Repraesentatiót, mind a' Királyi Resolutiot és az Ő Felsőes Feletetét közölni fogjuk.)

B e l g a O r s z á g.

Hága, Sept. 13 kán. A' General Statusoknak Ülése ma megnyittatott. A' déli tartományoknak minden Követei megjelentek, igen mérsékletteknek 's békeszeretőknak mutatják magokat. — A' Királyi megnyitó beszéd, mellyet Ő Fge a' thronusból mondott, e' szavakkal végződik: „Az értelmes kívánságoknak meghalgtatására kész vagyok, de a' pártoskodásnak semmit meg nem adok, és olyan rendszabásokra soha egyezésemet nem adom, mellyek a' Nemzet javát hasznát az indulatoknak vagy erőszaknak feláldozzák. Ha lehetséges minden Interestéket megegyeztetni, e' volna szívemnek egyetlenegy kívánsága.“ — Midőn a' Király a' Szalából eltávozott, az Alsóház egybegyűlve maradt, és az Elölülő Hoof Úr a' következő Királyi Izenetet felolvasta: „Tekintetes Urak! Ahozképest, a' mit e' rendkívül való gyűlésnek megnyitásakor az Uraknak mondottunk, és a' f. H. 5-diki Nyilatkoztatásunk által minden Belgáknak tudtára adtunk, óhajtjuk, hogy Tekintetessétek haladék nélkül bölts és figyelmetes gondolóra vegyék 1) Valjon a' tapasztalás szükségesnek tartja e' a' Nemzeti Institutioknak megváltoztatását? 2) valjon abban az esetben, az Ország két nagy részei között az Alaptörvény szerént fent álló egybeköttetésnek, formájában vagy valóságá-

ban, szükséges e' megváltoztaltatni. Kedves lenne Elöttünk, a' Belga nép Képviseleinek vélekedéseit szabadon és nyíltan elő adva, e' fontos kérdések eránt, olly hamarsággal, a' mint azt a' dolog természete megengedi, megérteni, és ahoz képest arról, a' mi végeztetni fog, Tekintetességetekkel tanátskozni a' teendő rendszabások felett. Hága Sept. 13 kán 1830 Vilhelm.“ — E' Királyi Izenetnek meghallása után a' Ház eloszlott. A' közelébbi Ülés holnap 11 óraker fog lenni.

B u r k u s O r s z á g.

Berlin, Sept. 18 kán. Néhány szabólegényeknek a' Politzia által lett elfogattatása, tegnap előtt estve 9 és 11 óra között, nagy csoportozásokra adott alkalmatosságot. Az öszvesereglett csoportoknak egy része mesterlegényekből állott, kik az elfogattaknak szabadon bocsáttatását kívánták, más része a' dolognak kimenelét látni akaró kíváncsiakból. A' Politz-tiszteknek fáradozásai által 11 óra tájban a' sokaság eloszlattatott; és a' lárma főszerzői közzül többen fogságba tétettek. Ezen történet, és annak tudni vágyása, valjon, nem fog e' megújulni e' jelenés, tegnap estve újra nagy sokaságot tsődített fel a' Kastély-piatzra és a' szomszéd útszákra. A' politzia igyekezte az embereket reábeszélni, hogy menjenek haza; a' mi meg is lett. Némmelnyek, kik mozdulni sem szóra sem intésre nem akartak, fogházba vitettek a' hajdúk által, kiket ők kövekkel hajigáltak és tőlök viszont megsebesítettek. Hogy az e' féle rendtelenségeknek eleje vétessék, a' Politzia ma reggel kihirdetette, hogy a' Szülék és mesteremberek, felelet terhe alatt, kötelesek fiaikat és legényjeiket otthon tartani, és az útszákron estve szédelegni 's csoportozni tilal-

maztatik; öt személynél többnek az útszákön együvé állani, fogság büntetés alatt, nem szabad.

Berlin Sept. 19-kén. Tegnap este nagy csoportozások mutogatták magukat az útszákön, de minden fegyveres erőszak nélkül szeljel oszlattattak.

Ö Fge a' Király, az Anhalt-Kötheni Uralkodó Hertzeget, a' Sachsen-Altenburgi Uralkodó Hertzeget és Minister Báró Humboldt Vilhelm Urat, a' Fekete Sas Rendnek tiszteivel megajándékozta.

Frantzia Ország.

(Folytatása azon Általnézésnek, mellyet Frantzia Ország állapotjáról a' Belső Minister Sept. 15-kán a' Követek Házával közölt.)

„Páris városának számára egy városi gárda állítatik; az embereknek, kikből az állani fog, fele része már kész a' rendes szolgálat tevést elkezdni. — Az Afrikai tábornak fővezére (Marsal Bourmont) egy másik (Generalis Clauzel) által felváltatott. A' Nemzeti zászló lobog ennek a' tábornak rendjeiben, melly azoknak vételére magát éppen olly buzgónak, mint követésére méltónak megbizonyította, és a' melly az olly vitézül nyert megjutalmaztatásokban részesített fog. Ekképpen a' Tábor Personaleja öt heteknek lefolyása alatt megújítatott, vagy legalább megújulásának tzeljához közel van. A' Hajós Seregnél illy nagy Változtatások nem valának szükségesek. Három Contra-Admirálok; 2 Lineahajóskapitányok 5 Fregát kapitányok, 4 Linea hajós hadnagyok és 1 Zászlótartó pensióval elbótsáttattak. Egy Biztosság gondosan vizsgálta azon Hajóosztékoknak, kik a' hajdani Igazgatószéktől elmellőztettek, kereseteiket. A' hajós Vezérek szolgálatjainak

megjutalmaztatására, és annak az alsóbb-ságnak, mellyben eddig a' Hajós Sereg a' szárazai táborhoz képest vala, eltörlésére a' Nagy Marsali méltósággal egyenlő új tisztség állított, ezen nével: Frantzia Orzágnak Admirálja. Az Afrikai hadi flottának fő Vezére (Duperré) ez új méltóságot a' Királytól elnyerte. — De sehol sem vala a' megújítás annyira szükséges, kívánatos, mint a' belső Igazgatásnak ágáiban. 86 Fő Ispányok közzül 76-an, 277 Al-Ispányok közzül 196-an, 86 Főjegyzők közzül 53-an, és 315 Ispán-bírák közzül 127-en megváltoztattattak. — A' Justitz Minister a' fő törvényszékeknél 74 Fő Prokuratorokat, és az alsóbb Székeknél 253 Királyi Prokuratorokat újonnan nevezett ki. A' (hivatalból) kimozdithatatlan tisztetek között megüresedett hivatalokba újak állítottak, és 105 Elölülők's Bírák tétettettek. A' Státustanátsban, a' rendes szolgálatot vivő tagoknak száma 55-ről 38-ra leszállított, és azok közzül 20 an újak. — A' Külső Minister az idegen Udvaroknál lévő Követeinknek nagyobb részét visszahívta. — Legnehezebb vala a' Finantz-Minister állapotja. A' finantz tisztviselőkkel nem úgy vagyon a' dolog, mint más nemű tisztviselőkkel. Ezeknek foglalatosságai's dolgai a' Statuséival úgy öszve vannak elegyedve, hogy azoknak kifejtetésére időt kell engedni. Egy országos megrázkódtatáskor, mellyet a' Finantz-nak is meg kell érzeni, veszedelmes lett volna azokat a' talpköves hitelű férjfiakat, kik azzal (a' hittel) serényen szolgáltak a' Kintstárnak, nyersen felre tenni, és helyekbe újakat, kiknek elebb hasonló hitelt kellene szerezniük, felvenni. Az Igazgatásnak más ágáiban, egy két napi tévesztés — rosszsz; de a' Finantz-igazgatásban egy két pillantatnyi megadás vagy szorulás is, or-

szágot érő tsapás. Itt tehát a' dolgoknak minémüése és a' köz haszon bölts vi-
gyázást parantsol. Egyébaránt a' Finantz
Minister elkezdette körében a' szüksé-
ges megújítást, mellyet gondos figyel-
metességgel lassanként folytatni fog. —
Imé, Uraim, ez a' dolognak egyszerű
rajzolatja, mellyből világosan megtet-
szik, hogy az Igazgatás Personalé-
jában nagy és széles kiterjedésű Változ-
tatások estek, mellyeknek tételében ar-
ra volt tellyes figyelmünk függesztve,
hogy a' régi tiszttek helyeit olyan férj-
fiak foglalják el, kiknek a' Nemzet ügye
szíveken fekszik. De a' Nemzet ügye nem
szűk szívű, nem kirekesztő, és elfogad
mindent, a' ki néki szolgálni akar és
tud. — Néhány regimenteknél rendet-
lenségek történtek (a' katonák felzúdúl-
tak tisztjeik ellen), azoknak gyors le-
tsendesítésére és a' fenytéknek szoros
vissza állítására azonnal parantsolatok
adattak. — A' Nemzeti Gárdán-
nak felfegyverkeztetése egyik fő tárgya
az Igazgatóság gondjának. — A' Ten-
geri Minister körében minden a' leg-
rendesebb munkássággal foly. Ebben a'
pillantásban Frantzia hajók barázdáz-
nak minden tengereket, hogy nagy tör-
ténéteinkről a' föld kerekiségének min-
den pontjaira hírt vigyenek. Ők a' Nemze-
ti színeknek mindenütt tekintet fognak
szerezni, és a' frantzia kereskedést oltal-
mazni. Az Afrikai Hajós Sereg Algirnál
megmarad a' száraz tábor Operatióinak
segítésére, és a' közösülésnek (Frantzia
Ország és Algír között) feltartására. Gon-
doskodtunk az Afrikai tábornak élelmé-
ről November 1 napjáig. — A' Belső Mi-
nisteriumnál, a' tisztviselőknek vál-
tozásai, a' Correspondentiának rendet-
lensége és a' végezni való dolgoknak
nagy száma által, az első három hetek-
ben okozott zavarosság megtisztult, és
a' dolgoknak menetele rendes folyásába

belé-jöve. A' hivatalbeli Elöljárók az
új esküvést mindenütt letették; minden
fő ispányok helyt ülnek. Nimesben
a' kiütött háborgások gyorsan letsen-
desítették; de az Igazgatóság jól tud-
ja, hogy két vagy három más déli me-
gyékben és némelly nyugoti megyékben
lappang a' régibb polgári egyenetlensé-
gek idejéből maradott magva a' háború-
ságoknak; azért is kötelességének esmé-
ri a' rendtelenségnek ezen lehető okait
szeme elől el nem bocsátani. Másik ag-
godalom az, hogy a' mi ditsőséges Re-
volutionk és annak Resultatumai a' Fran-
tzia papságnak egy bizonyos részénél
nem találnak olly gondolkozást, melly
az Országéval egyezne. Az Igazgatóság
jól esméri bizonyos embereknek ostoba
declamatioit; és a' törvénytelen Congre-
gatióknak vagy Egyesületeknek töreke-
déseit, szemmel tartja azokat, a' nélkül,
hogy felne tölök. Tiszteli az Igazgató-
szék a' Vallást és a' lelkiismeret szabad-
ságát; de tudja mennyire terjedjenek
az igazgató hatalomnak jussai, és azok-
nak legkissebb megtsontkíttatását is el-
tűrni nem fogja. Az Országtörvényének
minden megsértése vagy a' rendnek meg-
háborítása, bár ki legyen annak szer-
zője, meg fog fenytetni. — Az Igaz-
gatóság serényen foglalatoskodik a' Bud-
getnek elkészítésével, hogy azt a' Ház-
nak minél hamarébb eleibeterjeszthes-
se. Az egyenes Adó mindenütt pon-
tosan, vagy is igazabban, bámulásra
méltó buzgósággal megadattatik; de a'
mellesleges Adókra, 's névszerént
az Ital-adókra nézve több Megyékben ren-
delenségek történtek, és azoknak bé-
szedése felheszakadt. A' honnét annak a'
15 milliómnak, mellyet Augustus Hó-
napról a' mellesleges adókból várni le-
hete, két millióm hujja van. Az adó-
fizetők terhének könnyebbitésére, a' ké-
szítendő Budgetban a' takarékoság

a' lehetőségig üzetetik: de azért az Ország Intereszszéje parantsolja, hogy a' Status jövedelmeiben zürzavart vagy bizonytalanságot semmi ne hozzon. A' Hitel a' jövedelmeknek (Adóknak) rendes és bizonyos bejövésétől függ; a' Kintstárnak hitele valóban nagy ugyan, de még nagyobb virágzására multhatatlanul megkívántatik, hogy talpkövei meg ne rendítessenek. — Frantzia Ország kétségkívül az igazgatásban, mint minden dologban, javítást és előmenetelt kíván, de tsendes javítást és rendes előmenetelt. Minden felőlről jöttek naponként az Igazgatósékhöz a' barátságának bizonyításai, és Európa megesmérí, hogy az (a' mostani Igazgatás) a' bátorságnak és békességnek záloga mindenekre nézve. Nem is más az ő kívánsága, mint békesség.“ —

Páris Sept. 17-kén. Generalis Beliard Bétsből visszajött, és Ő Fgétől az Austriai Tsászártól a' Királynénak saját kezével írott leveleket hozott. — A' Korona Hertzeg a' Nemzeti Gárda Artilleriájának első Kompaniájába, mint köz ember, magát beíratta.

A' nyoltzvan esztendősnél vénebb Sieyes, a' Directoriumnak hajdani tagja Belgiumból, hol eddig lakott, Párisba haza jött; Barrere Ur is, a' Conventnek hajdani tagja.

Egy Kir. Rendelés Sept. 13-káról, a' választó Collegiumokat, mellyeknek Képviselői vagy Statusisztségeket vállaltak vagy lemondtak a' Képviselőségről vagy a' Választásban esett hiba miatt el nem fogadtattak, öszvegyülni parantsolja, hogy új Követeket válaszszanak. A' Kerületi Collegiumok Oct. 21-kére, a' Megyei Collegiumok Oct. 28-kára vagnak kiírva.

Poitiersben Sept. 8-kán, midőn a' Törvényszéknek Elölülője és tagjai az új esküvést letennék, a' néző Közön-

ség Descordes Urat az Elölülőt kispiszszegette és eltávozásakor ezt kiabálta: „Üssd agyon a' hívtelen Polignac Descordest! Szemtelen hiteszegett! holnap kész lesz ez más hitet esküdni!“ —

A' Követek Háza Sept. 15-dikén a' Tábort potló rekrutázásnak évenként (a' Követek Ház által) való voksolásáról szolló törvényjavallatot elfogadta. — d' Anglas Ur azt tanátsolja, hogy jövendőben a' Ministereknek és más fő Országiszteknek adandó Pensio a' Követek Háza által végeztessek el. E' javallat fontolóra fog vétetni.

A' Förendek Házának Sept. 14-iki Ülésében, midőn a' Sajtó-vétségekre és a' Politikai vétségekre nézve a' Jurynek felvétele forogna fel, Minister Hg Broglie a' többek között így szollott: „A' Sajtó fontos szolgálatokat tett 15 esztendei hartzával, és nem kisség segítette a' szabadság diadalját; ditsőség neki érette. De nem lehet tagadni, hogy a' környüállásoknak nehézségeivel erősen vissza élt. En semmi valódi szemrehányásokat tenni nékie nem akarok; de az elnézésnek ideje elmúlt. Igazság mindenek, erő a' törvénynek — ez a' választott szava az Igazgatósékhöz.“ — A' Courier ide tzélözva, így szoll: „Ez a' Minister Ur azt mondja: „A' Sajtó a' ditsőséges Revolutio olta erősen vissza élt „szabadságával; ennek az elnézhető viszszaélésnek végének kell lenni; az elnézés ideje elmult.“ Ez a' vád formán hangzó beszéd nem egyéb, mint viszsza-hangja annak, a' mit darab idő olta bizonyos Palotákban beszélgetnek, a' hol alig lelnek szókat a' Journalok ellen, kik a' Ministerekkel külböző értelemben lévén, az Igazgatósékhöz tetteit bátorkodnak józan kritika alá vet-

ni. Ha vannak Journalok, kik a' törvény határit keresztül hájják, ám fenyítsék meg őket; de elnezésről nem kell beszélni az (a' Sajtó) ellen, kinek sikeres szolgálati tagadhatatlanok. 'S nem volna már más sürgetőbb tárgy a' Ministerek előtt, mint a' Journaloknak egyszeri másszori megtévelyedésével foglalatalkodni? — Meg kell még azt is jegyeznünk Boglie Urnak, hogy a' Sajtó ellen való declamatioknak ideje elmúlt, és nem illik egy hazafihoz 's megvilágosodott Ministerhez a' Villele vagy Peyronnet Ministeriumának szavajárásait a' földből kikaparni.“ —

Algir Sept. 8-kán. Generalis Clauzel a' Fővezérséget Bourmont Urtól által vette. Bourmont Ur elment, egy kereskedő hajóval, minthogy Admirális Duperré Ur Statusthajót néki nem adott. Azon a' napon (Sept. 2-kán) melyen Gener. Clauzel és kísérei a' szárazra kiszállottak, éppen Holdfogyatkozás volt és Algirnak minden lakosai kint állottak házaiknak tetején, rettentés lármával üstöket vervén öszve és iszonyúan ordítóván — hogy a' Holdat a' Sárkánynak, melly elakarja nyelni, körmei közzül megszabadíthassák. — Az új Vezérnek megérkezése új erőt és lelket öntött a' táborba. A' Titterii Bei, a' Blidai megszaladásunkból és Bonavarának elhagyásából vér szemet kapván, azzal fenyeget bennünket egy gögös levélben, hogy 100,000 emberrel fog ráánk jöni.

A' Fővezér az Algíriakhoz a' következő Nyilatkoztatást bótátotta: „Algir Országának lakosi! A' Frantziáknak hatalmas Királya I Lajos Filep a' táborban, melly ezen Országot és annak tartományait elfoglalva tartja, a' Fővezérséget nékem adta. A' Királynak tzelja

nem egyéb mint a' kemény és megalatonyító járom alól fegyvereink által kivett népeknek boldogságát örökre bátorságba helyheztetni, a' mennyiben mi az igazságnak és törvénynek uraságát megfundáljuk, minden jámborokat oltalmazunk, és a' gonoszokat akármelly felekezetből valók légyenek, szoros keménységgel megfenyítjük. Roszszakarók, a' Frantzia Characternek ártalmas hirt tegettek el, a' lakosok egy bizonyos részének (a' Sidóknak) igazságtalan pártolásával vádolván bennünket. Ne halgasatok ezen hivtelen sugallásokra! En mindeneknek bátorságot és oltalmat ígérek, de megvárom a' tökéletes bizodalmat töletek és a' segítséget a' rend és tsendesség uralkodásának megfundálására. — Algir Országának lakosi! A' ti valástok és szokásaitok betsületben fognak tartatni. Minden ti törvényes kereseteitekre igazságot fogok szolgáltatni. Arra tartok számot, hogy nékem a' ti magatok viseletét tsak dítsérnem kell, és soha kéntelen nem léztek tinéktek megmutatni, hogy sem a' Fő városban sem annak kivüle senki büntetetlen zenebonát támasztani nem mérészelhet. Peldás büntetést vetettem már is némelly hivtelen emberekre kik vétkes híreket terjesztgettek, hogy félelmet és aggodást szerezzenek, azzal vádolván minket, hogy azoknak boszszújának, kik titeket elnyomva tartottak, és a' kiktől mi megszabadítottunk benneteket, újra áldozatul akarunk titeket kiadni. Algir Sept. 7-kén 1850. Az Afrikai tábornak fő Vezére
Gróf Clauzel.“ —

N é m e t O r s z á g.

A' Kaszszeli Újság Sept. 15-kéről jelenti, hogy a' Választó Fejedelem, kegyesen meghallgattatván Kaszszel városa Deputatiojának egy mai audien-

zián előterjesztett kérését, a' Rendekeztetést megígérte.

Chemnitzben (Saxonia) Sept. 11-kén igen rút dolog esett. Sok mesterlegények és inasok, hihetően a' Drezdai és Lipsiai lázadásoknak példája által nekitüzeltetvén, Fanatikus felbuzdulásból magokat nagy tsapatban öszve adták és a' piatznak egy házat (a' mellyben Romanó és Salaboltja vagyon, és a' mellyben öszve sógorosodott Katholikus Familiák laknak) kirablottak 's kipusztítottak, és a' benne lakókat kiűzték. — Az eszeveszett gonosztévők példásan megfognak büntettetni.

M a g y a r O r s z á g.

Zilah Sept. 14-kén 1830. Az ide való Ref. Gymnasiumba T. Salamón József Professor Úr megüresedett catédrájára, a' Mélt. Réf. Consistorium — Ekleziánk egy szível lélekkel tett kívánságára, a' Gymnasium nagybuzgóságú jeles Fő Cúratorának Mélt. B. Wesselényi Miklós Úrnak teljes helyben hágyásával, Gubernialis Cancellista T. Hiri Ferentz Urat nevezte ki Rector Professornak, ismeretes szép tudományjára, és kitesző táalentumára való tekintetből: tsakugyan olyan feltétellel, hogy a' ki nevezett új Professor maga tökéletesítéséért és ezen hivatalra való kimíveléséért elébb a' Göttingai Akadémiát látogassa meg.

Előfizetési Híradás.

Örömmel jelentem a' nemes Közönségnek, hogy a' rég ohajtott e' tizimű nagy Hősiköltemény:

A R P Á D

írta Pázmándi Horváth Endre, már sajtó alá került, és Pesten Beimel Józsefnél, az én ügyelése alatt jövő esz-

tendei Januárius' utóljáig okvetetlen el fog készülni.

A' ki tsak ezen szép szellemű Költőnek előbbi dolgozásaival ismerős, az önként feltette felőle, hogy Árpádot senki sem képes fényesebben megénekelni, mint az ő Múzája. Meg sem tsalódtunk vélekedésünkben; mert ő ezen Eposzában édes hazánk' alkotását, a' mi úgy is legközelebből érdekel bennünket, nem valami sovány kronikából, vagy históriai tapogatásból költsönözött állításokban, hanem poétai fényben; pedig a' művészségnek ama' szoros törvényénél fogva, hogy egy főszemélyben, Árpádban; egy főtselekedet, azaz: Pannóniának elfoglalása és Magyarországgá tétele jelenjen meg, és e' mellett a' nyelv' tulajdona, hajlekonysága, pörgő gömbölősége, ázsiai természete mindenütt kitündököljön; állítja előnkbe.

Szerentsésen átizzadta tehát ő, mint Epicus, egyedül a' hazaszeretet' szárnyain vitetve, a' legnagyobb mértékben fárasztó, és az élet' legtehetősb szakaszába tellő poétai pályát; mirenézve Árpádja a' költemények' egén a' legritkább tünemények közé; ő pedig, a' lelkes alkotó, míg a' tudománynak és művészségnek betse lesz, a' legditsőbb férfaink' sorához füg szüntelen tartozni.

Ezen mintegy 30 ivre terjedő, szép betűkkel, nagy 8-ad formában, szép papíron nyomtatott, és gyönyörű tizimképpel ékesített Munkának az ára 5 ezüst forint. Előfizetni lehet e' folyó esztendei November' utóljáig az alább megnevezett TT. Úrakon kívül minden Könyvkereskedésben, kik is minnyáján egész tisztelettel kérettetnek, hogy a' beszedett pénzt az előfizető Úrak' neveivel annak idejében, vagy Pestre Beimel József Úr Könyvnyomtató Intézetéhez, a' hol tudniillik az előfizető Úrak' Pédányait a' szállítás' terhe nélkül által fog-

ják venni, vagy Esztergamba ugyan ahhoz, vagy pedig Györré a' R. Fő-Gymnásium' Directorához útasítani ne terheltesse; melly fáradságokért a' TT. Szerző Úr a' tizedik Példánnyal kedveskedik.

Az Előfizetés' beszédésére tellyes bizodalommal megkérletettnek a' következendő TT. Urak:

Bétsben, Márton Jó'sef, Egyetem-beli Magyar Nyelv-Professor.

Budán, Döbrentei Gábor, Tar-tománybeli Biztos és Táblabíró.

Csorbán, Barbélyi György, Plé-bános.

Egerben, Ivánszky Antal, Ly-ceumbeli Magyar Nyelv-Professor.

Esztergamban, Beimel Jó'sef' Könyvnyomtató Intézete.

Győrött, Tóth Jó'sef, Seminar. V. Rector, és Wekerle Godefrid Fő-Gymnás. Director.

Fejérvárott, Májer Jó'sef, Ka-nonok.

Kalotsán, Girck György, Ka-nonok.

Kaposvárott, Csorba Jó'sef, Fő-Orvos.

Keszthelyen, Ruszek Jó'sef, Apát.

Komáromban, Körmendy Chry-solog, Gymnás. Director, és Kolmár Jó'sef, Ref. Préd. és Senior.

Kőszegen, Krisztián Pius, Gym-nás. Professor.

Nitrán, Helecsényi János, Püspö-ki Titoknok.

A' mai postával küldjük Zemplén Vármegye Mappáját tisztelt Olva-sóinknak a' Komáromi, Sopronyi, Szombathelyi, Pápai, Pesti, Körmendi, Veszprémi, Csáktornyai, lh. Berényi és Pétsi tsmók-ban, a' szokott mód szerént petsét alatt.

Ovárótt, Tót Ignázt, Professor. Pannonhalmán, Klatz Hálmán, Könyvtárnok.

Pápán, Zsoldos János, Orvos. Doctor, és Zsoldos Ignázt, Szolgabíró. Pécsent, Farkas Jó'sef, Theolog. Professor.

Pesten, Grosser János, Hegyes Osk.-beli Rector, Eggenberger Jó'sef, Hartleben Conrad, és Wigand Otto, Könyvárosok.

Posonyban, Pendl Aloysz, Fő-Gymn. Director, Gyurikovits György, Táblabíró és Senator, Schweiger And-rás, és Landes, Könyvárosok.

Sopronban, Engelhart Anselm, Gymn. Director, és Pethe Bálint Al-adószedő.

Szombathelyen, Bitnitz Lajos, Lyceum. Professor.

Vátzon, Nagy Leopold, Gymnás. Director.

Veszprémben, Szabó László, Theol. Professor.

Esztergamban Aug. 20-kán. 1850.
Szeder Fabián.

A' pénz folyamát September' 27-dikán; közép ár: A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 96
Az 1820-béli sorsosok, 172
Az 1821-béli hasonlók, 124
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 56 5/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1172 for. ton, Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)